

Kẻ Thù Bên Trong

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: 1 Phi-e-rơ 1:4, Giô-suê 7, Thi thiên 139:1-16, E-xơ-ra 10:11, Lu-ca 12:15, Giô-suê 8:1-29.

CÂU GỐC: “Ta, Đức Giê-hô-va, dò xét trong trí, thử nghiệm trong lòng, báo cho mỗi người tùy đường họ đi, tùy kết quả của việc họ làm” (Giê-rê-mi 17:10).

Giô-suê 7 là trường hợp đầu tiên dân Y-sơ-ra-ên, qua một kinh nghiệm bi thảm, đã học được hậu quả lớn lao và ý nghĩa sâu xa của giao ước. Trong khi việc tuân theo các quy định của giao ước bảo đảm chiến thắng, thì việc khinh thường các điều khoản đã dẫn đến thất bại. Thành công về mặt quân sự của Y-sơ-ra-ên không phụ thuộc vào số lượng, chiến lược, hay chiến thuật khéo léo của họ, mà phụ thuộc vào sự hiện diện của Vị Chiến sĩ Thiên liêng.

Trong quá trình chiếm Đất Hứa, Y-sơ-ra-ên đã phải học bài học rất khó là, kẻ thù nguy hiểm nhất của họ không phải ở bên ngoài trại quân mà là chính trong hàng ngũ họ. Thách thức lớn nhất mà họ phải đối mặt không phải là những tường thành kiên cố hay đoàn quân tân tiến của Ca-na-an, mà là sự ngoan cố của những cá nhân trong chính phe họ cố tình làm ngơ lời chỉ dạy của Đức Chúa Trời.

Trong khi chờ đợi phần thừa kế trên trời (1 Phi-e-rơ 1:4, Cô-lô-se 3:24), chúng ta phải đối mặt với những thách thức tương tự. Khi chúng ta còn ở bên biên giới Đất Hứa, sự trung tín của chúng ta bị thử thách và chúng ta chỉ có thể chiến thắng khi phục tùng Đức Chúa Giê-su Christ.

*Nghiên cứu bài học tuần này để chuẩn bị cho Sa-bát ngày 8 tháng 11.

Vi Phạm Giao Ước

Đọc Giô-suê 7. Hai nguyên nhân chính khiến dân A-hi đánh bại dân Y-sơ-ra-ên là gì?

Ngay từ đầu, độc giả đã biết lý do khiến Đức Chúa Trời nổi giận, cũng như tên của người phạm tội. Do đó, sự gay gắt của câu chuyện vạch tội A-can đến từ sự căng thẳng giữa quan điểm của người đọc và quan điểm của Giô-suê và người Y-sơ-ra-ên. Giống như nhiều chương khác của Cựu Ước, Giô-suê 7 có cấu trúc đối xứng. Trong phần giữa, cao điểm của câu chuyện, là câu trả lời cho câu hỏi tại sao dân Y-sơ-ra-ên không thể chinh phục A-hi ngay trong lần tấn công đầu tiên.

Có hai lý do chính khiến người Y-sơ-ra-ên bị người A-hi đánh bại: tội của A-can và sự quá tự tin của Y-sơ-ra-ên vào sức mạnh của chính mình. Lý do sau dẫn đến việc họ đánh giá thấp sức mạnh của kẻ thù và không tham khảo ý muốn của Đức Chúa Trời trước khi tấn công A-hi.

Dựa trên Giô-suê 7:1, 11–13, chúng ta thấy rằng, mặc dù A-can chịu trách nhiệm về hành động gian xảo là phạm lệnh cấm, nhưng toàn thể dân tộc phải chịu trách nhiệm và cam chịu hậu quả. Đức Chúa Trời mô tả tội của A-can bằng cách lần lược cho thấy mức độ nghiêm trọng của nó với trạng từ trong câu 11, “đến nỗi” hoặc “cũng” (tiếng Hê-bơ-rơ: *gam*). Trước hết, từ phổ biến nhất để chỉ tội lỗi là “khata.” Sau đó, hành vi vi phạm được mô tả bằng năm tội cụ thể hơn, được giới thiệu bởi trạng từ *gam* (“cũng” hoặc “đến nỗi”): (1) “*abar*,” cũng “vượt qua/ vi phạm”; (2) “*laqakh*,” đến nỗi lấy những vật đáng diệt (kherem); (3) “*ganab*,” cũng đã ăn cắp; (4) “*kakhash*,” cũng đã lừa dối; và (5) “*sim*,” đến nỗi giấu vật đáng diệt giữa đồ đạc mình.

Giao ước giữa Đức Giê-hô-va và Y-sơ-ra-ên liên quan đến mọi người ở cả cấp độ cá nhân lẫn tập thể. Dưới giao ước, Y-sơ-ra-ên là một đơn vị quốc gia được Chúa chọn không thể chia cắt được; do đó, tội của một người hay của một nhóm thành viên sẽ khiến toàn thể cộng đồng giao ước phải chịu tội. Như Đức Chúa Trời đã phán, “Y-sơ-ra-ên đã phạm tội, và chúng cũng đã bội nghịch giao ước mà Ta đã truyền cho chúng” (*Giô-suê 7:11*).

Hành vi xấu của một cá nhân trong cộng đồng có thể khiến toàn thể cộng đồng chịu vạ lây ra sao? Bạn có thể cho ví dụ nào để thấy việc cộng đồng bị ảnh hưởng bởi hành vi của cá nhân ?

Tội của A-Can

Đọc Giô-suê 7:16–19. Toàn bộ tiến trình này cho chúng ta biết gì về cả Đức Chúa Trời và A-can?

Thay vì tiết lộ danh tính của kẻ vi phạm, Đức Chúa Trời thiết lập một phương pháp để bày tỏ cả công lý lẫn ân điển của Ngài. Sau khi giải thích lý do vì sao Y-sơ-ra-ên thất bại và kêu gọi dân sự hãy nên thánh (*Giô-suê 7:13*), Ngài cho phép một khoảng thời gian giữa việc công bố phương pháp và lúc áp dụng, giúp A-can có thời gian để suy nghĩ, ăn năn và xưng tội. Tương tự như vậy, gia đình A-can (nếu họ biết chuyện gì đã xảy ra) có cơ hội quyết định xem họ có muốn tham gia vào việc che đậy hay từ chối thành đồng phạm, giống như các con trai của Cô-rê, những người đã tránh được sự hủy diệt bằng cách từ chối đứng về phía cha mình (*so sánh với Dân số Ký 16:23–33; Dân số Ký 26:11*).

Giải pháp cho tình trạng lưỡng nan này đi hướng ngược lại với cách nó xâm nhập và gây tai họa cho Y-sơ-ra-ên: tội của tập thể bị loại bỏ và thu hẹp từ Y-sơ-ra-ên xuống còn một chi phái; từ chi phái đến họ hàng; từ họ hàng đến gia đình; và từ gia đình đến cá nhân. Bên cạnh việc tiết lộ kẻ phạm tội, phương pháp điều tra này cũng minh oan cho những người vô tội. Đây là một khía cạnh quan trọng không kém của thủ tục pháp lý tỉ mỉ, trong đó chính Đức Chúa Trời giữ vai trò nhân chứng cho những hành động ẩn kín của A-can.

Người đọc có thể cảm nhận được sự căng thẳng khi Đức Chúa Trời tập trung vào A-can. Ai không ngạc nhiên trước sự ngoan cố của người này khi anh ta hy vọng rằng việc anh ta làm không bị lộ tẩy? Không có gì có thể che giấu khỏi đôi mắt thấu suốt của Đức Giê-hô-va (*Thi thiên 139:1–16, 2 Sử ký 16:9*), Đấng biết những gì ẩn giấu trong lòng con người (*1 Sa-mu-ên 16:7, Giê-rê-mi 17:10, Châm ngôn 5:21*).

Điều quan trọng là phải chú ý đến cách Giô-suê xưng hô với A-can: “Con ơi.” Câu nói này không chỉ cho thấy tuổi tác và vai trò lãnh đạo của Giô-suê, mà còn cho thấy thần khí khi vị chiến sĩ vĩ đại này tiếp cận công lý. Ông tràn đầy lòng trắc ẩn trước A-can, mặc dù ông được gọi để thi hành án phạt đối với kẻ phạm tội. Qua thái độ của mình, Giô-suê một lần nữa báo trước sự nhạy cảm, lòng tốt và tình yêu thương của Đấng “không bao giờ thô lỗ, không bao giờ nói lời nghiêm khắc vô ích, không bao giờ gây đau đớn không cần thiết cho một tâm hồn nhạy cảm... Ngài [Chúa Giê-su] đã không sợ hãi lên án sự giả hình, sự vô tín và tội lỗi, nhưng giọng Ngài đầy nước mắt khi Ngài thốt ra những lời khiển trách gay gắt.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, tr. 353.

Việc nhận ra rằng Đức Chúa Trời biết mọi điều bạn làm, ngay cả những điều ẩn giấu của bạn, ảnh hưởng thế nào đến cách bạn sống?

Những Lựa Chọn Quyết Định Số Mệnh

Đọc Giô-suê 7:19–21. Giô-suê yêu cầu A-can làm gì? Ý nghĩa của một yêu cầu như vậy là gì? Chúng ta hiểu lời thú tội của A-can ra sao?

Giô-suê yêu cầu A-can làm hai điều: thứ nhất, tôn vinh và ngợi khen Đức Chúa Trời. Thứ hai, thú nhận và không che dấu những gì mình đã vi phạm. A-can phải nên tôn vinh Đức Chúa Trời bằng cách thừa nhận những gì mình đã làm. Từ được dùng ở đây (*today*) có thể ám chỉ sự tạ ơn (*Thi thiên 26:7, Ê-sai 51:3, Giê-rê-mi 17:26*), nhưng cũng nói đến sự thú nhận tội lỗi (*E-xơ-ra 10:11*).

Thật đáng tiếc, Kinh Thánh không cho thấy A-can biểu lộ dấu hiệu nào bày tỏ sự ăn năn thực sự. Anh ta hy vọng cho đến giờ chót không bị lộ diện. Thái độ như thách đố ấy hội đủ điều kiện để được coi là một kẻ phạm tội xác xược, người không được chuộc tội theo luật pháp của Môi-se (*so sánh với Dân số Ký 15:27–31*).

Những lời của A-can trong Giô-suê 7:21 gợi chúng ta nhớ đến sự sa ngã của A-đam và Ê-va. Ê-va thấy (*ra'ah*) cây đó có trái coi bộ ăn ngon, đáng thèm (*khamad*) và cuối cùng đã hái (*laqakh*) trái của nó để ăn (*Sáng thế Ký 3:6*). Trong lời thú tội của A-can, anh thừa nhận rằng anh ta đã nhìn thấy (*ra'ah*) trong chiến lợi phẩm một chiếc áo choàng Si-nê-a tuyệt đẹp, 200 siếc lơ bạc và một thỏi vàng. Sau đó, anh thèm muốn (*khamad*) và lấy (*laqakh*) chúng. Cũng giống như trường hợp của A-đam và Ê-va, sự lựa chọn của A-can cho thấy rằng tội tham muốn cũng là tội không tin. Nó nghi ngờ Đức Chúa Trời không muốn các tạo vật của Ngài có được điều tốt nhất và Ngài còn che giấu khỏi họ một số thú vui tuyệt vời, là những điều chỉ thuộc về cõi thần thánh.

Bên cạnh sự ám chỉ đến việc sa ngã nguyên thủy của con người, đoạn Kinh Thánh trên còn làm nổi bật sự tương phản rõ rệt giữa thái độ của Ra-háp (*so sánh với Giô-suê 2:1–13*) và thái độ của A-can. Một người đưa các thám tử lên mái nhà và giấu họ khỏi những người lính; người kia lấy những thứ bị cấm và giấu chúng khỏi Giô-suê. Một người tỏ lòng tốt với các thám tử Y-sơ-ra-ên và giúp họ giành chiến thắng; người kia gây rắc rối cho Y-sơ-ra-ên với lòng tham của mình và mang lại bại trận. Một người lập giao ước với người Y-sơ-ra-ên; người kia phá vỡ giao ước với Đức Giê-hô-va. Ra-háp đã cứu mình và gia đình, và họ trở thành công dân Y-sơ-ra-ên được kính trọng; A-can đã tự kết án tử hình chính mình và gia đình, và trở thành một tấm gương ô nhục.

Hãy nghĩ về tội tham lam. Có cách nào để chúng ta tránh bị nó quật ngã, cho dầu chúng ta giàu hay nghèo? (*so sánh với Lu-ca 12:15*)

Cánh Cửa Hy Vọng

Đọc Giô-suê 8:1–29. Câu chuyện này cho chúng ta biết gì về cách Đức Chúa Trời có thể biến những thất bại thảm hại nhất của chúng ta thành những cơ hội phấn khởi?

Chiến lược của Đức Giê-hô-va biến thất bại ban đầu của Y-sơ-ra-ên thành lợi thế, do đó biến đổi thung lũng A-cô (có nghĩa “rắc rối”) thành một cánh cửa hy vọng (so sánh với Ô-sê 2:15). Sau chiến thắng sơ khởi chống người Y-sơ-ra-ên, dân thành A-hi quá tự tin, lặp lại cũng chiến lược ấy và người Y-sơ-ra-ên giả vờ thất bại và rút lui. Khi dân thành A-hi bị dụ chạy ra khỏi đồn lũy của họ, 30,000 người Y-sơ-ra-ên, phục binh không quá xa phía sau thành (Giô-suê 8:4), chiếm lấy thành vắng hoe bằng cách đốt cháy nó. Giô-suê 8:7 nói rõ rằng không phải chiến lược mang lại chiến thắng, mà chính Đức Giê-hô-va sẽ ban chiến thắng và trao thành A-hi cho dân Y-sơ-ra-ên. Đây là một chương trong Kinh Thánh nặng về khía cạnh quân sự hơn hết, nhưng chúng ta vẫn thấy được sự nổi bật cơ bản rằng chiến thắng là món quà của Đức Giê-hô-va.

Sau khi Ngài ban chiến lược trong Giô-suê 8:2, đây là lần thứ hai Đức Chúa Trời báo hiệu rằng Ngài sẽ giám sát trận chiến. Giây phút định đoạt của trận chiến là khi dân thành A-hi ừa chạy ra khỏi thành để truy đuổi dân Y-sơ-ra-ên. Cho đến lúc này, chúng ta không biết kết quả của cuộc chiến sẽ ra sao, nhưng từ thời điểm này trở đi, rõ ràng là quân đội Y-sơ-ra-ên sẽ chiến thắng.

Vũ khí trong tay Giô-suê là một lưỡi liềm, hay giáo, chứ không phải là một thanh kiếm hay lao. Vào thời Giô-suê, nó có thể không được dùng như một vũ khí thực sự, nhưng nó đã trở thành biểu tượng của quyền tối cao. Ngoài việc đưa ra tín hiệu tấn công, nó còn thể hiện quyền tối cao của Đức Chúa Trời trong việc đánh bại A-hi. Bằng cách giơ giáo lên cho đến khi giành được chiến thắng hoàn toàn, Giô-suê đã đảm nhận trọn vẹn vai trò lãnh đạo như Môi-se đã thực hiện khi vượt qua Biển Đỏ (Xuất 14:16) và trong chiến tranh chống lại người A-ma-léc (Xuất 17:11–13), nơi Giô-suê đích thân chỉ huy cuộc chiến.

Lần này không có sự can thiệp kỳ diệu, hữu hình nào của Đức Chúa Trời, nhưng sự hỗ trợ của Chúa không hề kém so với chiến thắng trên người Ai Cập trong thế hệ đầu tiên; hoặc trong chiến thắng gần đây trên Giê-ri-cô. Chìa khóa của thành công nằm trong đức tin vững chắc và sự vâng lời không lay chuyển của Giô-suê vào lời Đức Chúa Trời. Nguyên tắc được thấy trong câu chuyện này vẫn có giá trị đối với dân sự của Chúa ngày nay, dầu họ sống ở đâu và bất kể họ gặp thử thách gì.

Nhân Chứng về Quyền Năng Chúa

Như chúng ta đã học trong bài học trước, Đức Chúa Trời đã ban cho các quốc gia ngoại giáo cơ hội để biết về Ngài và để từ bỏ đường lối gian ác của họ. Tuy nhiên, họ đã từ chối và cuối cùng phải đối mặt với sự phán xét của Chúa.

Giô-suê 7:6–9 thuật lại phản ứng lúc đầu của Giô-suê trước tai họa giáng xuống dân sự. **Chú tâm đặc biệt vào Giô-suê 7:9.** Nguyên tắc thần học quan trọng nào được tìm thấy qua lời ông nói?

Thoạt đầu, Giô-suê nói có vẻ giống như dân Y-sơ-ra-ên đã than thở lúc gặp khó khăn sau khi rời khỏi Ai Cập, chẳng hạn như: “Ôi, thà rằng chúng tôi chịu chết về tay Đức Giê-hô-va tại xứ Ê-díp-tô, khi còn ngồi kể nôi thịt và ăn bánh chán hê! Vì hai người dẫn dắt chúng tôi vào nơi đồng vắng này đang làm cho cả đoàn dân đông này đều bị chết đói” (*Xuất Ê-díp-tô Ký 16:3*).

Và đây là Giô-suê: “Ôi, Chúa Giê-hô-va, sao Ngài đem dân này qua sông Giô-đanh đang phó chúng tôi vào tay dân A-mô-rít, mà làm cho diệt đi? Ôi! chớ chi chúng tôi chọn phần ở lại bên kia sông Giô-đanh!” (*Giô-suê 7:7*).

Tuy nhiên, ngay sau đó, ông tỏ ra rất quan tâm đến danh giá và tiếng tăm mà Đức Chúa Trời sẽ phải chịu thiệt hại từ thất bại này. “Dân Ca-na-an và cả dân ở xứ này sẽ hay điều đó, sẽ vây chúng tôi, và diệt danh chúng tôi khỏi đất, rồi Chúa sẽ làm sao cho danh lớn Chúa?” (*Giô-suê 7:9*).

Điều này cho thấy một chủ đề và nguyên tắc cốt lõi trong mục đích của Đức Chúa Trời đối với Y-sơ-ra-ên. Mặc dù Ngài muốn các quốc gia ngoại giáo xung quanh thấy những điều vĩ đại mà Ngài sẽ làm cho dân sự Ngài, những người vâng lời Ngài; nhưng họ cũng có thể, như Ra-háp đã làm, tìm hiểu về Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên qua sức mạnh của các cuộc chinh phạt của dân Ngài. Mặt khác, nếu mọi việc trở nên tồi tệ, như đã xảy ra ở đây, các quốc gia sẽ coi Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên là yếu đuối và không hiệu quả (*xem Dân số Ký 14:16, Phục truyền 9:28*), một điều có thể khuyến khích sự kháng cự của người Ca-na-an.

Nói cách khác, ngay cả trong bối cảnh người Y-sơ-ra-ên chiếm đất, có nhiều vấn đề và nguyên tắc quan trọng liên hệ với nhau, kể cả việc mang lại danh dự và vinh hiển cho Đức Chúa Trời—Đấng hy vọng duy nhất cho những người ngoại đạo, và cho cả Y-sơ-ra-ên.

Đọc Phục truyền Luật-lệ Ký 4:5–9. Chúng ta thấy có sự tương đồng nào giữa Y-sơ-ra-ên và sự làm chứng của họ cho thế gian với sự làm chứng của chúng ta (những người CDPL) cho thế gian?

NGHIÊN CỨU BÔ TÚC: Đọc Ellen G. White, “Sự sụp đổ thành Giê-ri-cô”, tr. 493–498, trong *Patriarchs and Prophets*.

“Cái tội nghiêm trọng dẫn đến sự hủy diệt của A-can bắt nguồn từ lòng tham lam, một tội thông thường nhất và được xem như nhẹ nhất trong mọi tội . . .

“A-can thú nhận tội của mình lúc đã quá muộn để sự thú tội có thể đem lại ích lợi cho anh ta. Anh ta đã chứng kiến quân đội Y-sơ-ra-ên trở về từ A-hi thất bại và ngã lòng; nhưng anh đã không bước ra để thú nhận tội của mình. Anh đã chứng kiến Giô-suê và các trưởng lão Y-sơ-ra-ên gục đầu xuống đất trong nỗi đau buồn quá sức diễn tả. Nếu anh thú nhận lúc đó, thì ít ra anh sẽ có chút bằng chứng về sự ăn năn thực sự; nhưng anh tiếp tục giữ im lặng. Anh đã nghe lời tuyên bố rằng một tội ác lớn đã xảy ra và cũng đã nghe rõ ràng tính chất của tội ấy. Nhưng môi miệng của anh vẫn giữ chặt. Sau đó là cuộc điều tra nghiêm túc. Tâm hồn anh run rẩy kinh hãi khi thấy chi phái mình bị chỉ ra, rồi gia tộc, rồi đến gia đình! Nhưng anh vẫn không thú nhận, cho đến khi ngón tay của Chúa đặt trên anh ta. Sau đó, khi tội lỗi của anh không còn có thể che giấu được nữa, anh thú nhận sự thật. Những lời thú nhận tương tự xảy ra rất thường xuyên. Có một sự khác biệt lớn giữa việc thú nhận sự thật sau khi chúng đã được phơi bày và việc thú nhận tội lỗi khi mà chỉ chúng ta và Chúa biết. A-can sẽ không thú nhận nếu anh không hy vọng rằng nhờ đó sẽ tránh được hậu quả của tội lỗi mình. Nhưng lời thú tội của anh chỉ cho thấy rằng hình phạt cho anh ta là công bằng. Anh ta không có sự ăn năn thực sự về tội mình, không có sự đau buồn, không có sự thay đổi trong ý định, cũng không có sự ghê tởm điều ác.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, tr. 496–498.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Thảo luận về ý nghĩa của điều răn thứ mười (*Xuất Ê-díp-tô Ký 20:17*) trong một thế giới bị chi phối bởi quảng cáo và tiêu thụ. Làm thế nào chúng ta có thể phân biệt cách thực tế sự khác nhau giữa “muốn” và “cần”, và tại sao sự phân biệt đó lại quan trọng?
2. Đọc lời cầu nguyện của Đa-ni-ên trong Đa-ni-ên 9:4–19. Bạn thấy nó có ý nghĩa gì khi Đa-ni-ên luôn nói rằng “chúng tôi” đã phạm tất cả những điều xấu xa này, dù chúng ta không thấy nơi nào trong Kinh Thánh ghi chép việc chính Đa-ni-ên từng làm điều ác?
3. Tại sao sự vâng phục của dân Y-sơ-ra-ên với tất cả “luật lệ và phán quyết” lại quan trọng cho sự làm chứng của họ? Nguyên tắc này áp dụng như thế nào đối với hội thánh của chúng ta hôm nay? Nghĩa là, sự làm chứng của chúng ta sẽ hiệu quả hơn bao nhiêu nếu chúng ta thực sự tuân theo tất cả những gì Đức Chúa Trời đã phán dạy?